

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ТУРИЗМУ

ВІСНИК

ЛЬВІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ
ЕКОНОМІКИ І ТУРИЗМУ

Серія: «Економічні науки»

7/2012

Львів
2012

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Львівський інститут економіки і туризму

ББК 65

В 53 Вісник Львівського інституту економіки і туризму [Текст] : зб. наук. ст. / М-во освіти і науки, молодьспорту України. Львів. інст-т економіки і туризму ; [редкол. : І. О. Бочан та ін.]. — Львів : ЛІЕТ, 2012. — № 7. — 350 с : іл., табл. — 300 пр. — ISBN 978-966-2400-13-7.

Bulletin of Lviv Institute of Economics and Tourism [Text] : collection of scientific works / Ministry of Education and Science, of young people and sport of Ukraine, Lviv Institute of Economics and Tourism ; [editor-in-chief Bochan I. O.]. — Lviv : LIET, 2012. — # 7. — 350 p.

Висвітлюються актуальні питання теоретичних і прикладних аспектів економіки, розвитку туристичної індустрії в Україні і, зокрема, в Західному регіоні; аналізуються підходи до створення туристичного продукту й організації спеціальних видів туризму. Особлива увага звертається на вивчення краєзнавства, екологічного супроводу туристичної діяльності та підготовки фахівців для даної галузі.

Для фахівців туристичної галузі, науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів навчальних закладів туристичного профілю.

Topical issues of theoretical and practical aspects of economics of the tourist industry development in Ukraine and particularly in Western region are reflected; approaches to design of tourist product and organizing special kinds of tourism are analyzed. Special attention is given to local studies issues, ecological accompaniment of tourist activity and training specialists for the given branch.

For specialists of tourist sphere, scientific and pedagogical workers, post-graduates and students of tourist educational institutions.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

1. Бочан І. О., д. е. н., професор — головний редактор;
2. Завальницька Н. Б., к. е. н., доцент, проректор з наукової роботи і туризму — заступник головного редактора;
3. Берест Р. Я., д. і. н., доцент;
4. Білонога Ю. Л., д. т. н., в. о. професора;
5. Бомба М. Я., д. с.-г. н., професор;
6. Буряк П. Ю., д. е. н., професор;
7. Васильчак С. В., д. е. н., професор;
8. Доманцевич Н. І., д. т. н., в. о. професора;
9. Жук Ю. Т., д. т. н., професор;
10. Задорожний І. М., к. т. н., професор;
11. Лацик І. П., к. е. н., доцент;
12. Лихолат Є. О., к. е. н., доцент;
13. Майкова С. В., к. т. н., доцент;
14. Майовець Є. Й., д. е. н., в. о. професора;
15. Майор О. В., к. е. н., доцент;
16. Михасюк І. Р., д. е. н., професор;
17. Муравська С. В., к. і. н., доцент;
18. Параняк Р. П., д. с.-г. н., професор;
19. Реверчук С. К., д. е. н., професор;
20. Сокіл В. В., д. філол. н., професор;
21. Стоколос-Ворончук О. О., к. філол. н., доцент — відповідальний секретар
22. Тринько Р. І., д. е. н., професор, академік УААН;

Рекомендовано до друку
вченою радою Львівського інституту
економіки і туризму (протокол № 2 від 08.02.12)

ISBN978-966-2400-13-7

© Львівський інститут
економіки і туризму, 2012
© Автори статей, 2012

ЗМІСТ

Розділ 1. ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ

<i>Караван Ю. В.</i> Стійкий розвиток економіки з врахуванням екологічного фактору	11
<i>Гальків Л. І.</i> Економічні та соціально-економічні чинники втрат людського капіталу України	21
<i>Максимець О. Б., Максимець Ю. В.</i> Перспективи використання зарубіжного досвіду стимулювання і мотивації праці в Україні у сучасному глобалізованому світі	27
<i>Коркуна Н. М., Цегелик Г. Г.</i> Аналіз податкової політики деяких країн ЄС та України	33
<i>Цимбалюк В. М.</i> Державне регулювання дорадчою службою в Україні	38
<i>Юзик Л. О.</i> Моделювання поведінки відповідального покупця на споживчому ринку	42
<i>Фоміна М. В.</i> Розвиток складних соціально-економічних систем в умовах глобальних трансформацій	48
<i>Клим Н. М., Колінько Н. І.</i> Завдання аудиту для формування інформації на ринку цінних паперів України	54

Розділ 2. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТУРИЗМОЛОГІ

<i>Герасименко В. Г.</i> Місце теорії туризму в структурі туризмології	60
<i>Біль М. М., Гринькевич О. С.</i> Понятійно-категоріальний апарат дослідження туристичної галузі регіону	69
<i>Лозинський Р. М.</i> Туристична освіта в Україні: етапи становлення, сучасний стан і перспективи розвитку	76
<i>Захарчин Р. М.</i> Управління туристичною діяльністю через призму удосконалення підготовки кадрів: прикладний аспект	82
<i>Івашків Л. Я.</i> Інтерактивні методи навчання: теоретичні й практичні аспекти	88
<i>Кран Н. П., Козій І. Я.</i> Елементи математичного моделювання туристичних послуг із використанням Internet-технологій	93

Розділ 3. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА УПРАВЛІНСЬКІ ОСНОВИ ТУРИСТИЧНО ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Бочан І. О.</i> Високі трансакційні витрати як фактор зниження конкурентоспроможності держави, підприємств, суспільства: інституціональний підхід	98
<i>Кудла Н. Є.</i> Вплив туризму на суспільно-економічний розвиток регіону	103
<i>Анісімович-Шевчук О. З.</i> Розвиток туризму в контексті утвердження демократичних стандартів держави	107

<i>Погребняк Л. В.</i> Інвестиції в бізнес-послуги та туризм — майбутнє розвитку регіону	113
<i>Подвірна Х. Є.</i> Міжнародний туризм у закладах готельної індустрії Львівської області	117
<i>Мальська М. П., Зінько Ю. В., Шевчук О. М.</i> Особливості структури і функціонування готельного господарства Ізраїлю	122

Розділ 4. ТОВАРОЗНАВСТВО І ТОРГІВЛЯ: ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ

<i>Кінаш І. П.</i> Місце і роль закладів торгівлі у вирішенні соціальних потреб населення	130
<i>Теплицька Г. Й.</i> Порівняння сучасних типів та форматів торговельних підприємств за кордоном та в Україні	135
<i>Заяць Н. О.</i> Інформаційні аспекти внутрішньої торгівлі як елемент її економічного зростання	140
<i>Жолинська Г. М.</i> Проблеми та перспективи використання сучасної упаковки	144
<i>Павлишин М. Л., Задорожний І. М.</i> Значення тари і упаковки для якості й безпеки харчової продукції	148
<i>Павлишин М. Л., Бурак Є. І.</i> Проблеми розвитку сучасного ринку вершкового масла в Україні	152
<i>Височин І. В.</i> Система контролінгу в управлінні товарооборотом підприємств роздрібною торгівлі	157
<i>Микитів Н. С.</i> Мерчандайзинг в конкурентному середовищі торговельного бізнесу	164
<i>Луців Н. В.</i> Сучасні текстильні матеріали для виготовлення одягу для зимових видів спорту	169
<i>Гуцак О. М.</i> Вплив рослинних барвників на формування екологічної безпеки текстильних матеріалів	177
<i>Зарічанська Є. В.</i> Складові організаційного механізму поводження з промисловими відходами	181

Розділ 5. ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІ ТА РЕСТОРАННИЙ СЕРВІС

<i>Крюк Т. В., Пікула Л. Ф.</i> Про необхідність контролю вмісту важких металів у продуктах харчування	188
<i>Сливка Н. Б., Турчин І. М., Шибанова А. М.</i> Розробка технології сиркових виробів з пребіотичними властивостями	193
<i>Майкова С. В., Джурик Н. Р.</i> Вино як один із засобів розвитку туристичної індустрії	197
<i>Доманова О. В., Шубіна Л. Ю., Дікун Ю. С.</i> Вплив водних екстрактів кропиви та хрину на водопроникність натуральних ковбасних оболонки	202

<i>Костецький О. М., Костецький О. О.</i> Конфігурація «Вайтер» для автоматизованого обліку в громадському харчуванні на платформі «1С:Бухгалтерія»	206
<i>Костецький О. М., Цьона Н. Б.</i> Комп'ютеризація обліку трудомістких операцій в громадському харчуванні	212

Розділ 6. КРАЄЗНАВСТВО, КУЛЬТУРА І ТУРИЗМ

<i>Берест Р. Я., Вілора М. О.</i> Товариство «Просвіта» у Куликові та його культурно-освітня діяльність (1909–1939 рр.)	217
<i>Козак Г. Ю.</i> Історична роль просвітителів Кирила та Мефодія на тлі церковно-політичного протистояння двох християнських центрів — Константинополя та Риму	224
<i>Берест Р. Я.</i> Шляхи та перспективи розвитку археологічного туризму на Львівщині	229
<i>Бегей О. І.</i> Релігійний туризм: соціологічний аналіз	235
<i>Столос-Ворончук О. О., Шкляєва Н. В.</i> Краєзнавча спадщина: мотиви татарських нападів в народних топонімічних переказах Північної Волині	241
<i>Жалко Т. Й., Цимбала О. С.</i> Краєзнавчі дослідження російських та українських вчених ХІХ — початку ХХ ст.: весняні календарно-обрядові пісні Західного Полісся	245

Розділ 7. РЕКРЕАЦІЙНИЙ ТУРИЗМ І РЕАБІЛІТАЦІЯ

<i>Гнаткович О. Д., Завальницька Н. Б.</i> Санаторно-курортний комплекс як складова частина територіальної рекреації	251
<i>Бомба М. Я.</i> Шляхи забезпечення розвитку агротуризму в західних областях України	255
<i>Безручко Л. С.</i> Особливості розвитку сільського зеленого туризму у Львівській області	261

Розділ 8. ІНФРАСТРУКТУРА ТУРИНДУСТРІ ТА ПИТАННЯ ЕКОЛОГІ

<i>Бочан І. О., Цимбалюк М. Ф.</i> Сільські туристичні послуги: вимоги до них та технологія надання	267
<i>Бордун О. Ю., Котик Л. І.</i> Трансформація транспортно-туристичного комплексу Львівської області у контексті євроінтеграції	271
<i>Білоцерківська Т. М.</i> Значення альтернативних засобів розміщення для обслуговування туристів під час проведення чемпіонату Євро-2012	277
<i>Дячук О. І.</i> Перспективи розвитку екологічного туризму на територіях природно-заповідного донду Рівненської області	282
<i>Сусол Н. Я.</i> Визначення основних засад забезпечення умов для обслуговування неповносправних у закладах ресторанного господарства	287

<i>Грабовська О. С., Грабовський С. С., Шах А. Є.</i> Місто майбутнього або Львів — без сміттєзвалища	291
--	-----

Розділ 9. АУДИТОРІЯ

<i>Гуляк О. Б.</i> Інтуїтивне пізнання у системі професійного становлення студента туристичного профілю	295
<i>Вітер М. Б.</i> Роль комп'ютерних технологій в інформаційному просторі сучасного суспільства	300
<i>Пурденко О. А.</i> Податок на додану вартість у системі оподаткування підприємств електроенергетики	305
<i>Миرونчак З. П., Андрушко Р. П., Лиса О. В.</i> Місце документування в умовах автоматизованої обробки облікових даних	312
<i>Лотоцька-Дудик У. Б.</i> Сучасний стан водопостачання та якість питної води Львівщини	315
<i>Лацик І. П.</i> Формування та еволюція суспільно-політичних поглядів Лесі Українки	320
<i>Матвійів-Лозинська Ю. О.</i> Проблема позааудиторної виховної діяльності у вищих навчальних закладах туристичного профілю	323
<i>Філь О. М.</i> Ономазіологічний аспект запозиченої лексики	328
<i>Білецький Е. В.</i> Гідравліка та тепловіддача в умовах перехідної течії рідини в трубі	332

Розділ 10. ПОДІ . ІНФОРМАЦІЯ. РЕЦЕНЗІ

<i>Муравська С. В.</i> Засідання науково-методичної комісії зі сфери обслуговування у Львівському інституті економіки і туризму (12–14 вересня 2011 р.)	341
<i>Цимбала О. С.</i> Осередок культурно-мистецького життя сучасного Львова (про Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького)	343
<i>Стоколос-Ворончук О. О.</i> Рецензія (Рецензія на книгу: Берест Р. Середньовічні монастирі Галичини: житло і побут [Текст] : монографія. — Львів, 2011. — 332 с., іл., табл. — ISBN 971-617-607-040-5)	346

*Цимбала О. С.***ОСЕРЕДОК КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ЖИТТЯ
СУЧАСНОГО ЛЬВОВА****(про Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького)**

Туристична привабливість сучасного Львова формується з комплексу різноманітних чинників: багатой історико-архітектурної спадщини, цікавих фестивальних дійств, унікальних закладів харчування, гостинних засобів розміщення, збережених традицій та неповторного львівського шарму. Для багатьох туристів Львів асоціюється з активним розвитком національного культурно-мистецького простору та діяльністю багатьох талановитих митців минулого і сучасності. Відтак, бажання ознайомитися з надбанням українського мистецтва, зазвичай, приводить туристів до львівських музеїв, галерей, виставкових центрів. Одним із таких потужних туристичних осередків мистецького життя міста можна справедливо назвати Національний музей у Львові ім. Андрея Шептицького [1]. Свого часу, ініціатор його створення митрополит греко-католицької церкви Андрей Шептицький, опікун і меценат українського мистецтва, визначив місію музею як центр розвитку української культури [2]. Спершу, у лютому 1905 р. було сформовано «Церковний музей» на базі особистої колекції митрополита [8, с. 1–3]. Роботи з організації та комплектування музейних збірок очолив відомий історик, славіст і мистецтвознавець Іларіон Свенціцький, який у майбутньому став довголітнім директором музею [4]. Як приватна фундація митрополита музей проіснував до 13 грудня 1913 р., коли урочистим актом його зібрання було передано в дар українському народові. Сьогодні музей має величезну мистецьку спадщину, найкращі твори якої представлені у постійних експозиціях: «Давнє українське мистецтво», «Мистецтво ХІХ — початку ХХ століть», «Українське мистецтво ХХ століття» та «Народне мистецтво».

Звичайно, предметом особливої гордості є найбільша в Україні колекція середньовічного українського сакрального мистецтва ХІІ–ХVІІІ ст.: ікони, скульптури, рукописи і стародруки, декоративна різьба, металопластика та гаптовані церковні тканини. Унікальною є і мистецька спадщина класиків української образотворчості ХІХ — поч. ХХ ст., а саме Кирила Устияновича, Теофіла Копистинського, Сергія Васильківського, Антіна Манастирського, Івана Труша, Олени Кульчицької; також твори митців, чії імена були надовго викреслені з духовної скарбниці українського народу, — Миколи Бойчука, Модеста Сосенка, Лева Геца, Петра Холодного та ін. У структурі музею працюють музеї-філії, експозиції яких розташовані в оселях і творчих майстернях митців. Серед них: Художньо-меморіальний музей Олекси Новаківського, Художньо-меморіальний музей Олени Кульчицької, Художньо-меморіальний музей Івана Труша та Художньо-меморіальний музей Леопольда Левицького [1].

Окрім постійних експозицій у музеї часто відбуваються тимчасові виставки, сформовані як з фондів музею, так і з приватних мистецьких колекцій. Один із таких виставкових проєктів об'єднав два потужні мистецькі осередки Львова — Національний музей у Львові ім. Андрея Шептицького та Львівський Національний Академічний театр опери та балету ім. Соломії Крушельницької. 15 лютого 2012 р. у музеї було відкрито виставку творів художників-декораторів Львівської опери під промовистою назвою — «Художник і театр» [5]. Крізь призму музейної виставки митцям вдалося привідкрити театральну завісу і, таким чином, продемонструвати творчий процес підготовки художніх атрибутів для театральних постановок. На виставці представлено ескізи та елементи

сценографії, театральні костюми, вироби з художнього скла, театральні афіші авторства митців театру — Тадея Риндзака, Михайла Риндзака, Оксани Зінченко, Богдана Лу-жецького, Віктора Курила, Юрія Ямаша, Андрія Курила та ін.

Основний акцент виставки — творчість видатних сучасних українських стенографів, заслужених художників України, братів Тадея та Михайла Риндзаків. На відкритті виставки народний художник України Любомир Медвідь відзначив, що завдяки Риндзакам театр не зрадив добрій традиції і продовжив справу, яку розпочав український театральний художник Євген Лисик, творчістю якого захоплювалися не лише в Україні, але й у світі [6]. (Нагадаємо, що виставка робіт Євгена Лисика відбулася у серпні 2010 р. на базі музею, та представила творчий доробок мистця за 1960–1990-ті рр., зокрема його живописні, графічні роботи, а також ескізи декорацій до театральних постановок. Виставку доповнювали документальні світлини, як ілюстрація життєвого та творчого шляху майстра. Загалом, Євген Лисик створив сценографії до 76-ти вистав, постановки яких відбулися на театральних сценах Львова, Києва, Донецька, Мінська (Білорусь), Санкт-Петербурга, Свердловська (Росія), Варшави (Польща), Скоп'є (Македонія), Анкари (Туреччина)) [3]. Брати Риндзакі, продовжуючи творчу школу свого вчителя, створили сценографії до більше як шістдесяті театральних постановок, зокрема до відомих опер «Наталка Полтавка», «Богдан Хмельницький», «Запорожець за Дунаєм», «Кармен», «Трубадур», «Данило Галицький», «Корневільські дзвони», «Князь Ігор», «Іоланта», «Ріголетто», «Тарас Бульба», «Украдене щастя», «Богема», «Карміна Бурана», «Аїда», «Ярослав Мудрий», «Набукко», «Бал маскарад», «Травіата», «Гайдамаки», «Мойсей», балетів «Коппелія», «Даремна обережність», «Пер Гюнт», «Лебедине озеро», «Лісова пісня», «Лілея», «Раймонда», «Маленький принц», «Дон Кіхот», «Баядерка» та ін. Як результат — музейний хол митці перетворили на театральну сцену, облаштовану декораціями до опери «Орфей і Еврідіка», а один із виставкових залів став ілюстрацією до опери «Мойсей». Чимало з представлених ескізів сценографії відвідувачами одночасно сприймаються і як невідомі атрибути знаменитих театральних постановок, і як самостійні художні твори [7].

Підсумовуючи, варто зазначити, що Національний музей у Львові ім. Андрея Шептицького справедливо вважається одним із найкращих і найбагатших за цінністю колекцій музеєм України. Підтримуючи давні традиції, закладені ще за часів митрополита Андрея Шептицького та Іларіона Свенціцького, музей зберігає національні традиції, підтримує культурно-мистецькі проекти та виступає ініціатором багатьох виставкових проєктів, що розширюють знання про давнє та сучасне мистецтво України. Відтак, музей зайняв специфічну нішу у культурному середовищі Львова, що робить його унікальним туристичним ресурсом на мапі нашого міста.

Література

1. *Батіг М.* Білі сторінки в історії Національного музею у Львові [Текст] // Літопис Національного музею у Львові. — 2000. — № 1 (6). — С. 5–29.
2. *Волошин Л.* Митрополит Андрей Шептицький — опікун і меценат українського мистецтва [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.christusimperat.org/uk/node/22593>.
3. *Дудко Н.* Євген Лисик: від «Медеї» до «Вія» [Електронний ресурс] // Ратуша. — 15 вересня 2010. — Режим доступу: <http://ratusha.lviv.ua/index.php?dn=news&to=art&id=508>.
4. Іларіон Свенціцький — творець Національного музею у Львові [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.mankurty.com/sven/?page_id=59.
5. Під дахом Національного музею у Львові — театральна фантазмагорія [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zik.ua/ua/news/2012/02/16/334289>.

6. *Тунік-Чорна Ю.* Тадей Риндзак: «Не люблю літнього сезону, коли театр зачинений» [Електронний ресурс] // Високий замок. — 10 жовтня 2011. — Режим доступу: <http://www.wz.lviv.ua/articles/99094>.

7. *Чечель Л.* У Львівському національному музеї імені Андрея Шептицького відкрито унікальну виставку «Художники і театр» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.uaculture.com/Visual/Lists/Reportages/DispFormTrue.aspx?ID=8>.

8. *Шептицький А.* Мої спомини про предмет музейних збірок [Текст] // Двадцятип'ятиліття Національного музею у Львові / За ред. І. Свенціцького. — Л., 1930. — С. 1–3.